Sag 57/85

Senelco GmbH
mod
Oberfinanzdirektion München

(anmodning om præjudiciel afgørelse
indgivet af Bundesfinanzhof)

»Præjudiciel anmodning — fælles toldtarif —
dele til et elektrisk apparat til sikring mod butikstyveri«

Sammendrag

Fælles toldtarif — toldpositioner — bestemmelse nr. 2 i afsnit XVI — tarifering af dele til et elektrisk signalapparat

Bestemmelse nr. 2, sammenholdt med bestemmelse nr. 5, i afsnit XVI (»Maskiner og apparater samt mekaniske redskaber; elektrisk materiel«) i den fælles toldtarif skal fortolkes således, at dele til et elektrisk signalapparat, der frembydes særskilt, i medfør af bestemmelse nr. 2, litra b), skal henføres under samme toldposition som det pågældende apparat, såfremt de, henset til deres funktion, sædvanligvis er bestemt til at blive anvendt til et sådant apparat.

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT CARL OTTO LENZ
fremsat den 11. december 1985 *

Høje Domstol.

A. Denne anmodning om præjudiciel afgørelse, som jeg skal drøfte i dag, drejer sig om den toldmæssige behandling af en vare, der er importeret fra USA, og som betegnes som »alarmmærker af kunststof til brug for elektronisk sikring af varer mod butikstyveri«. Disse såkaldte »alligator tags«, som fastgøres til varer, består — som anført på

* Oversat fra tysk.

s. 3 i forelæggelseskendelsen — »af to antennelameller, der er anbragt mellem lag af papir og lag af kunststof, og som efter deres længde, bredde og krumning er indstillet på frekvensområdet for et alarmsystem og forbundet med hinanden ved hjælp af en diodechip. Føres alarmmærkerne ind i et signalfelt fra et alarmsystem, ... opstår der en forud indkodet informationsfrekvens, og ved påvirkning af systemets elektroniske modtagerenhed udløses alarmen.« Som det fremgår af sagen, består det pågældende tyverisikringssystem af et loftsystem, hvorfra der udgår et signalfelt, og af en alarmkonsol, der afgiver et signal, så snart et alarmmærke føres ind i signalfeltet.

I en bindende toldtariferingsudtalelse, der kun vedrørte disse alarmmærker, og ikke det samlede alarmsystem, blev mærkerne henført under pos. 85.22 C II (»Elektriske maskiner og apparater, der ikke henhører under nogen anden position i... kapitel [85]: ... Andre maskiner og apparater«). Tariferingenblev navnlig begrundet med, at det drejede sig om et elektrisk apparat med en selvstændig funktion.

Sagsøgeren i hovedsagen gjorde heroverfor gældende, at alarmmærkerne rettelig burde henføres under pos. 85.17 (»Elektriske signalapparater, akustiske eller visuelle (f.eks.... tyverialarmer...)«). Den administrative klage, som sagsøgeren i hovedsagen indgav på dette grundlag, blev imidlertid afvist. I afgørelsen herom blev der som begrundelse for, at mærkerne ikke henhørte under sidstnævnte toldposition, henvist til, at alarmmærkets funktion er at være det element, der ændrer signalfeltet, således at dette forstyrres, idet det ikke i sig selv modtager noget signal, der udløser alarmen. Selv om alarmmærket opfattes som en del af sikkerhedssystemet — hedder det videre — er det af betydning, at det udsender en informationsfrekvens og dermed har en selvstændig elektrisk funktion. Der henvistes i denne forbindelse til bestemmelse nr. 2 i afsnit XVI (»Maskiner og apparater samt mekaniske redskaber; elektrisk materiel«), hvori det bl.a. hedder:

»... Dele til maskiner [tariferes] ... efter følgende regler:

a) dele, der er særlig nævnt i en af positionerne i kap. 84 eller 85 ..., tariferes i den pågældende position, uanset hvilken maskine de er bestemt til;

b) dele, der ikke omfattes af bestemmelsen i punkt 2a), og som er af den art, der sædvanligvis anvendes til en bestemt art maskine ..., tariferes i samme position som de pågældende maskiner...«

Da litra a) går forud for litra b), måtte forholdet herefter være omfattet af førstnævnte bestemmelse.

Sagen blev indbragt for Bundesfinanzhof. Til støtte for, at alarmmærkerne — i henhold til bestemmelse nr. 2, litra b) — utvivlsomt henhører under pos. 85.17, gjorde sagsøgeren i hovedsagen gældende, at det samlede tyverisikringssystem, som alarmmærkerne er en del af, skal betragtes som en enhed. Det anførtes, at det måtte være af betydning, at alarmmærkerne ikke har nogen selvstændig elektrisk funktion, idet de ikke som hævdet selv udsender nogen informationsfrekvens. De må tværtimod — idet deres funktion er at aktivere signalfeltet, således at de er en forudsætning for, at alarmen kan udløses — betragtes som nødvendige bestanddele af sikkerhedssystemet, i hvilken forbindelse der må lægges vægt på, at de ikke kan tjene andre formål end at bevirke, at systemet udsender de omhandlede signaler. De franske og belgiske toldmyndigheders praksis hviler også på den opfattelse, at alarmmærkerne sammen med resten af »tyverisikringssystemet« udgør en funktionel enhed, der henhører under pos. 85.17.

Oberfinanzdirektion bestred dette, idet det gjordes gældende, at alarmmærkerne har en selvstændig funktion derved, at der udgår nye svingninger fra dem, som udløser alarmen.

For Bundesfinanzhof er spørgsmål herefter, om alarmmærkerne skal henføres under pos. 85.17 eller 85.22 C II. Bundesfinanzhof er selv af den opfattelse, at der i de forklarende bemærkninger til TSR-nomenklaturen er visse holdepunkter for at antage, at alarmmærkerne henhører under sidstnævnte toldposition. Retten er dog i tvivl om, hvorvidt den forudsætning, der fremgår af de forklarende bemærkninger til pos. 85.22, også er opfyldt, nemlig at det pågældende apparat skal have en selvstændig funktion, og den er af den opfattelse, at den omstændighed, at tyverisikringssystemet udgør en funktionel enhed, vil kunne begrunde, at alarmmærkerne henføres under pos. 85.17. Bundesfinanzhof udtaler videre, at der næppe af Domstolens dom i den præjudicielle sag 60/77 [1] (jfr. Sml. 1977, s. 2460 ff.) kan udledes noget om, hvorledes sagen for Bundesfinanzhof skal afgøres. Ganske vist blev der i denne dom i forbindelse med bestemmelse nr. 2, litra b), lagt vægt på, at det drejede sig om nødvendige bestanddele af et apparat, som udgjorde en funktionel enhed, ligesom det blev statueret, at det fulgte af bestemmelse nr. 2, at elektriske enkeltapparater, der kendeligt eller sædvanligvis anvendes til elektriske signalapparater, akustiske eller visuelle, jfr. pos. 85.17, henhører under denne toldposition. Efter Bundesfinanzhof's opfattelse kunne det imidlertid have været af betydning, at der var tale om apparater, som var *forbundet* ved hjælp af kabler med en signalgiver (hvilket åbenbart ikke er tilfældet i nærværende sag for Bundesfinanzhof). Ved kendelse af 29. januar 1985 udsatte Bundesfinanzhof herefter sagen og forelagde Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal bestemmelse nr. 2, sammenholdt med bestemmelse nr. 5, i afsnit XVI i den fælles toldtarif fortolkes således, at elektriske enkeltapparater, der frembydes særskilt, skal anses som 'dele' i denne bestemmelses forstand, når de er bestemt til at fastgøres til varer med det formål at udløse et akustisk eller optisk signal fra en signalgiver, såfremt de pågældende varer bringes ind i et signalfelt, der udgår fra et andet apparat, og skal sådanne elektriske enkeltapparater, når henses til denne funktion, i medfør af nævnte bestemmelse henføres under pos. 85.17 i den fælles toldtarif?«

Den tyske forbundsregering har for Domstolen afgivet indlæg om dette spørgsmål, idet den har gjort gældende, at alarmmærkerne må henføres under pos. 85.22. Herudover har kun Kommissionen afgivet indlæg, hvori den giver udtryk for den opfattelse, at de pågældende alarmmærker som dele af et elektrisk signalapparat må henføres under pos. 85.17, når det omhandlede system som sådant henhører under denne toldposition.

Forbundsregeringen har først og fremmest beskæftiget sig med indholdet af begrebet »signalapparater« i pos. 85.17. Det anføres, at der må sondres mellem komplette og *funktionelle* systemer (her tyverisikringsanlægget) og systemer i form af *apparater* som sådanne. Kun sidstnævnte former for systemer er omfattet af pos. 85.17. Det i hovedsagen omhandlede apparatsystem består imidlertid kun af loftsystemet og alarmkonsollen, idet det dermed er komplet i sidstnævnte betydning og fuldt ud funktionsdygtigt, dvs. at alle apparatets funktioner kan virke. Hvad angår alarmmærkerne, er det nærliggende at sammenligne disse f.eks. med såkaldt software i forbindelse med databehandlingsanlæg, som heller

1 — Dom af 15. december 1977 i sag 60/77 — Fritz Fuss KG, Elektrotechnische Fabrik mod Oberfinanzdirektion München — Sml. 1977, s. 2453.

ikke anses som bestanddel af den pågældende maskine, men som toldmæssigt behandles i henhold til dets særlige beskaffenhed. Man kan også tænke på salgsautomater, i hvilken forbindelse mønter ikke betragtes som bestanddele, eller på en indbrudstyverialarm, hvor det samme er tilfældet med hensyn til en indbrudstyv. Da alarmmærkerne herefter må anses som selvstændige varer, der toldmæssigt bør behandles efter deres særlige beskaffenhed, og da der er tale om elektriske apparater med en selvstændig funktion, må de henføres under pos. 85.22.

B. Jeg er — med Kommissionen — enig i, at denne argumentation på flere punkter kan anfægtes, og jeg mener endvidere, at Kommissionens opfattelse (som jeg straks vil redegøre for) alt i alt forekommer mere overbevisende.

1. For det første er det ikke indlysende rigtigt, når forbundsregeringens repræsentant anfører, at apparatsystemet i sig selv er *fuldt ud funktionsdygtigt.* Dette kan vel kun være tilfældet, når det samvirker med alarmmærkerne, og ikke når disse mangler. — Man kan også rejse tvivl om, hvorvidt alarmmærkerne virkelig har en »selvstændig funktion« i betydningen i de forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen (dette spørgsmål vil blive drøftet nærmere i forbindelse med undersøgelsen af det af Kommissionen anførte).

Hvad i øvrigt angår de af forbundsregeringen anførte eksempler, bør det ikke lades ude af betragtning, at bånd til brug for databehandlingsanlæg også kan have funktioner uden tilknytning til sådanne anlæg (noget tilsvarende gælder ikke for de her omhandlede alarmmærker). Og hvad angår eksemplet med mønter og salgsautomater (eller tog, ildebrand eller indbrud og alarmsystemer), er der(rent bortset fra, at de nævnte udløsende faktorer også kan have andre funktioner og i nogle tilfælde utvivlsomt ikke kan betragtes som dele af det pågældende system, men må anses som uvedkommende for dette) en væsentlig forskel i forhold til alarmmærkerne, idet der er tale om elementer, som *på ganske passiv måde* fremkalder en reaktion i systemet, hvorimod forholdet i forbindelse med alarmmærkerne er det, at disse modtager nogle udsendte frekvenser og omdanner disse, hvorved alarmen udløses.

2. Jeg er enig med Kommissionen i, at det for det første er indlysende, at der må sondres mellem det tilfælde, at alarmmærkerne bliver *frembudt* for toldmyndighederne *sammen* med andre dele af tyverisikringsanlægget, og det tilfælde, at de *indføres særskilt.*

For så vidt angår det første tilfælde, bør man hæfte sig ved, at de forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen, som ifølge Domstolens praksis udgør en væsentlig fortolkningskilde, for så vidt angår apparater bestående af særskilte dele, der er bestemt til at arbejde sammen og udføre en klart defineret enkeltfunktion, udtrykkeligt nævner tyverialarmer som et eksempel på en sådan »funktionel enhed« (afsnit XVI, nr. VI, noterne 63, 64 og 73). I tilknytning hertil hedder det (i note 74) endvidere, at når alle dele af en sådan enhed frembydes samtidig, skal det samlede signalapparat henføres under pos. 85.17. — For så vidt angår det andet tilfælde — dvs. når delene frembydes særskilt — fremgår det derimod af det følgende afsnit i de forklarende bemærkninger, at hver vare skal tariferes efter sin egen beskaffenhed.

3. Om dette andet tilfælde, som forholdet i hovedsagen utvivlsomt er omfattet af, og som da også er det eneste, der kan rejse problemer, har Kommissionen på overbevisende måde gjort gældende, at man næppe i

forbindelse med en tarifering efter varens egen beskaffenhed kan lægge vægt på, hvilke *materialer* der er anvendt ved fremstillingen af alarmmærkerne. Det må nemlig være åbenbart, at disses beskaffenhed ikke er bestemt af, hvilke materialer de består af, idet det afgørende i denne forbindelse derimod må være deres konstruktion og funktionsmåde.

Kommissionen har også påvist, at alarmmærkerne ikke kan sidestilles med *antenner* omfattet af pos. 85.15 (hvilket tilsyneladende sker i henhold til belgisk tariferingspraksis). De forudsætninger herfor, der fremgår af de forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen, er nemlig ikke opfyldt, idet det hverken drejer sig om apparater til transmission af meddelelser eller om fjernbetjeningsapparater. Da tyverisikringssystemet endvidere ikke som sådantkan antages at henhøre under pos. 85.15, kan de til systemet hørende alarmmærker heller ikke som »dele« af dette henføres under denne toldposition.

Hvad angår en tarifering under pos. 85.17 — der er en af de to toldpositioner, som Bundesfinanzhof har peget på i sagen — er spørgsmålet efter Kommissionens opfattelse navnlig, om alarmmærkerne — eftersom de ikke i sig selv udgør noget alarmsystem og kun har en funktion, når de samvirker med hovedsystemet — kan anses som »dele« af systemet, eller om de — idet de kun har den funktion at udløse alarmen — ikke snarere må betragtes som *en udløsende faktor* (som f.eks. mønter til automater, betalingskort i banker eller etiketter til automatisk prisaflæsning). Kommissionen mener, at det nævnte spørgsmål må besvares benægtende — hvilket da også forekommer indlysende — netop fordi alarmen ikke udløses ved selve den omstændighed, at alarmmærkerne føres ind i hovedsystemets signalfelt, men derimod ved, at de modtagne signaler omdannes og sendes tilbage (hvorfor man snarere kommer til at tænke på eksemplet med sensorer i automater).

Meget taler således for at anse alarmmærkerne som bestanddele af en funktionel enhed (også selv om de ikke er fysisk forbundet med resten af systemet, således som det var tilfældet med de i sag 60/77 omhandlede apparater), hvorforder ved afgørelsen om, hvorledes mærkerne bør tariferes, må lægges betydelig vægt på den allerede nævnte bestemmelse nr. 2 i afsnit XVI (idet det i denne forbindelse også er væsentligt, at begrebet »maskiner« — i henhold til bestemmelse nr. 5 — omfatter alle maskiner, apparater og redskaber henhørende under dette afsnit).

Det fremgår af bestemmelse nr. 2, litra a), at man først må spørge, om de pågældende dele som varer er omfattet af en bestemt position i kapitel 84 eller 85 (i hvilket tilfælde de uden videre skal henføres under den pågældende position, uanset hvilken maskine de er bestemt til). Som allerede nævnt mener Kommissionen, at der ikke kan være tale om at henføre alarmmærkerne under pos. 85.15. Den har imidlertid herudover på overbevisende måde også gjort gældende, at det samme er tilfældet, for så vidt angår pos. 85.22. I denne forbindelse må det ganske vist erkendes, at alarmmærkerne i henhold til de forklarende bemærkninger til Bruxelles-nomenklaturen opfylder *visse* af de væsentlige betingelser for at være omfattet af pos. 85.22 (idet de udsender elektriske signaler, er sammensat af elektriske dele — dioder er udtrykkeligt nævnt — og fungerer elektrisk — noterne 3, 9 og 41). Det er imidlertid også en forudsætning for, at et apparat er omfattet af pos. 85.22 (jfr. note 2 i de forklarende bemærkninger), at det har »en *selvstændig funktion*«, i hvilken forbindelse det i de forklarende bemærkninger til pos. 84.59 anførte må gælde tilsvarende. Det er åbenbart, at de her omhandlede alarmmærker ikke falder ind under den dér angivne definition af et apparat med en selvstændig funktion. Dette fremgår af den under A (note 10) anvendte formulering (hvorefter den pågældende

anordnings funktion klart skal adskille sig fra andre apparaters, samtidig med at funktionen skal kunne udføres *uafhængigt* af andre apparater). Dette gælder også, såfremt varen falder ind under B (noterne 14-16) (hvorefter det i så fald er en forudsætning, at anordningens funktion må anses for at *adskille sig* fra den funktion, der udføres af hovedapparatet).

Netop fordi alarmmærkerne i forhold til tyverisikringssystemet ikke har nogen selvstændig funktion, idet deres funktion indgår i selve systemet, kan man ikke nå til et andet resultat end, at forholdet er omfattet af bestemmelse nr. 2, litra b). Der er således tale om dele, der sædvanligvis anvendes til en bestemt art maskine, og da hovedapparatet falder ind under pos. 85.17, må alarmmærkerne herefter ligeledes henføres under denne toldposition.

C. Det af Bundesfinanzhof forelagte spørgsmål må herefter besvares som af Kommissionen anført, og jeg skal derfor foreslå, at der gives den forelæggende retsinstans det svar, at bestemmelse nr. 2, sammenholdt med bestemmelse nr. 5, i afsnit XVI i den fælles toldtarif skal fortolkes således, at elektriske enkeltapparater, der frembydes særskilt, skal anses som »dele« i denne bestemmelses forstand, når de er bestemt til at fastgøres til varer med det formål at udløse et akustisk eller optisk signal fra en signalgiver, såfremt de pågældende varer bringes ind i et signalfelt, der udgår fra et andet apparat, og at sådanne elektriske enkeltapparater med denne funktion i medfør af den nævnte bestemmelse skal henføres under pos. 85.17 i den fælles toldtarif.